

АГАТА КРИСТИ ГНЕЗДОТО НА ОСИТЕ

Превод от английски: Христо Кънев, 1996

chitanka.info

Джон Харисън излезе от къщата и остана за малко на терасата, загледан към градината. Той беше едър мъж със слабо, но мъртвешки бледо лице. Обикновено видът му беше малко мрачен, но когато, както сега, се усмихнеше, строгите му черти се отпуснаха и му придаваха доста привлекателен вид.

Джон Харисън обичаше своята градина и тя никога не бе изглеждала по-хубава отколкото днес, в тази августовска вечер, лятна и упоителна. Трендафилите бяха още красиви, благовонните секирчета изпълваха въздуха с аромат.

Добре познато изскърцване накара Харисън да обърне рязко главата си натам. Кой ли идваше през градинската вратичка? В следващия миг на лицето му се появи израз на пълно учудване, защото на контента фигура, която се задаваше по пътеката, беше последната, която той очакваше да види в дома си.

— Но това е просто чудесно! — извика Харисън. — Мосю Поаро!

Това наистина беше прочутият Еркюл Поаро, чиято известност като детектив се беше разпростряла по целия свят.

— Да — каза новодошлият, — това съм аз. Веднъж вие ми казахте: „Ако ви се случи да минавате край дома ми, заповядайте да ме видите“. Запомних думите ви и ето ме тук.

— Много съм ви задължен — каза сърдечно Харисън. — Седнете да пийнем по нещо.

С гостоприемнен жест той посочи към масичка на верандата, на която бяха наредени всякакви бутилки.

— Благодаря — рече Поаро, като се отпусна в един плетен стол. — Предполагам, че нямате сироп? Не, не, няма нищо. Малко обикновена газирана вода тогава... без уиски. — И добави с прочувствен глас, докато домакинът му слагаше чашата пред него: — Уви, мустаците ми са омекнали. От горещината е!

— Какво ви носи насам, в този тих край? — попита Харисън, като се отпусна в друг стол. — Удоволствие?

— Не, *mon ami*, работа.

— Работа? В това затънтено място?

Поаро кимна важно:

— Но, да, приятелю, не всички престъпления се извършват сред многолюдни тълпи, нали?

Другият се разсмя:

— Предполагам, че това беше доста идиотска забележка от моя страна. И какво престъпление ви е довело тук или това е нещо, за което не бива да питам?

— Питайте — отвърна детективът. — Дори предпочитам да ме разпитате най-подробно.

Харисън го погледна изненадано. Той долови нещо необикновено в поведението на Поаро.

— Значи разследвате престъпление? — продължи той доста колебливо. — Сериозно ли е престъплението?

— От най-сериозните.

— Искате да кажете...

— Убийство.

Еркюл Поаро изрече тази дума с такъв апломб, че Харисън просто се втрещи. Детективът гледаше право в него и отново в погледа му имаше нещо необикновено, така че Харисън просто не знаеше как да продължи. Накрая той каза:

— Не съм чувал за никакво убийство.

— Така е — отговори Поаро. — Не бихте могли да чуете за него.

— Кой е бил убит?

— Засега никой — отсече Поаро.

— Как така?

— Ето защо ви казах, че не бихте могли да чуете за него. Разследвам престъпление, което още не е извършено.

— Вижте, това са глупости.

— Съвсем не. Ако човек може да разследва престъплението, преди то да е извършено, това е много по-добре, отколкото ако го разследва после. Може дори — това е моя идея — да го предотврати.

Харисън го гледаше смаяно.

— Не говорите сериозно, мосю Поаро.

— Напротив, съвсем сериозен съм.

— И действително вярвате, че ще бъде извършено престъпление?

О, пълен абсурд!

Еркюл Поаро завърши първата част от изречението си, без да обърне никакво внимание на възклицанието на събеседника си:

— Освен ако не успеем да го предотвратим. Точно това имам предвид, *mon ami*.

— Да го предотвратим. Ние?

— Да, ние. Ще имам нужда от вашето съдействие.

— Затова ли дойдохте тук?

Отново Поаро погледна към него и отново неопределимото нещо накара Харисън да се почувства неловко.

— Дойдох, мосю Харисън, защото аз... ъ-ъ-ъ... държа на вас.

А после прибави с напълно различен глас:

— Виждам, мосю Харисън, че тук имате гнездо на оси. Трябва да го унищожите.

Промяната на темата накара Харисън да се намръщи озадачено. Той проследи погледа на Поаро и смотолеви:

— Всъщност аз се канех да го направя. Или по-точно ще го направи Клод Лангтън. Помните ли младия Лангтън? Той беше на същата вечеря, на която се запознахме. Довечера Лангтън ще дойде да унищожи гнездото. Тази работа буквално го въодушевява.

— О! — възкликна Поаро. — И как ще го направи?

— С бензин и градинска пръскачка. Ще донесе своята пръскачка — тя е по-голяма от моята.

— Има и друг начин, нали? — попита Поаро. — С калиев цианид?

Харисън погледна малко учудено.

— Да — отговори той, — но това вещество е доста опасно. Рисковано е да държиш такива химикали вкъщи.

Поаро кимна сериозно.

— Да, отровата е смъртоносна — заключи той. Изчака един миг, а после повтори със сериозен глас: — Смъртоносна отрова.

— Полезна е, ако искаш да се отървеш от тъща си, а? — изрече Харисън със смях.

Но Еркюл Поаро остана сериозен.

— Сигурен ли сте, мосю Харисън — продължи той, — че мосю Лангтън наистина смята да унищожи гнездото ви с бензин?

— Съвсем сигурен съм. Защо?

— Просто се питах. Днес следобед бях в аптеката в Барчестър. За една от покупките си трябваше да се разпиша в книгата за отровните препарати. Видях какво пишеше на последния ред — покупка на калиев цианид и беше подписано от Клод Лангтън.

Харисън се ококори.

— Странно — каза той. — Лангтън ми каза онзи ден, че никога няма и да помисли да използва това вещество; дори рече, че калиевият цианид не би трябвало изобщо да се отпуска за такава цел.

Поаро гледаше към градината. Гласът му прозвуча съвсем тихо, когато зададе въпроса си:

— Симпатичен ли ви е Лангтън?

Другият се стресна. Изглежда въпросът го завари съвсем неподготвен.

— Аз... аз... хм, значи... разбира се, допада ми. Защо да не ми допада?

— Просто се питах — каза спокойно Поаро — дали ви е симпатичен. — И тъй като другият не отговори, той продължи: — Питам се дали и вие сте му симпатичен.

— Накъде биете, мосю Поаро? Имате нещо наум, което не мога да проумея.

— Ще бъда съвсем откровен. Вие сте сгоден, предстои ви брак, мосю Харисън. Познавам мис Моли Дийн. Тя е много очарователна, много красива девойка. Преди годежа ѝ с вас тя беше сгодена за Клод Лангтън. Заряза го заради вас.

Харисън кимна.

— Не питам — продължи Поаро — какви са причините: тя може да е имала основание за това. Но трябва да ви кажа, че Лангтън не е забравил, нито простил за отнетата му годеница.

— Грешите, мосю Поаро. Кълна се, че грешите. Лангтън е джентълмен, той е приел нещата като мъж. Лангтън беше учудващо коректен с мен — правеше всичко възможно да се държи като приятел.

— А това не ви ли се струва неестествено? Употребихте думата „учудващо“, но не изглеждате ни най-малко учуден.

— Какво искате да кажете, мосю Поаро?

— Искам да кажа — отвърна Поаро и гласът му придоби нова нотка, — че човек може да прикрива омразата си, докато дойде подходящият момент.

— Омраза? — Харисън поклати глава и се разсмя.

— Англичаните са много глупави — каза Поаро. — Мислят си, че могат да измамат всеки и че никой не може да измами тях. Джентълменът — добрият човек — не може да бъде според тях

злосторник. И понеже са храбри, но глупави, понякога умират без нужда.

— Вие като че ли ме предупреждавате — каза Харисън тихо. — Вече разбирам какво ме озадачаваше през цялото време. Вие ме предупреждавате да се пазя от Клод Лангтън. Дошли сте днес при мен да ме предупредите...

Поаро кимна. Изведнъж Харисън скочи на крака.

— Но вие сте луд, мосю Поаро. Това е Англия. Тук нещата не стават така. Разочарованите ухажори не забиват нож в гърба на съперника, нито го отравят. А за Лангтън грешите. Този човек не може да убие и муха.

— Животът на мухите не ме интересува — заяви спокойно Поаро. — И макар да твърдите, че мосю Лангтън няма да отнеме живота на никого, вие забравяте, че той точно в този момент се подготвя да отнеме живота на няколко хиляди оси.

Харисън не отговори веднага. Дребният детектив стана от масата. Приблужи се до приятеля си и сложи ръка на рамото му. Толкова развълнуван беше, че почти разтърси едрия човек и изсъска в ухото му:

— Събудете се, приятелю, събудете се. И вижте — погледнете натам, където ви соча. Там, върху насипа, близо до ей онова дърво. Виждате ли, осите се прибират в гнездото си, спокойни в края на деня. След малко обаче ще настъпи тяхното унищожение, а те не подозират нищо. Няма кой да им каже. Те нямат, както изглежда, своя Еркюл Поаро. Казвам ви, мосю Харисън, дойдох тук по работа. Убийството е моята работа. Моя работа е както преди да се случи, така и след това. По кое време ще дойде мосю Лангтън да унищожи гнездото на осите?

— Лангтън никога...

— По кое време ще дойде той?

— В девет часа. Но пак ви казвам, че грешите. Лангтън никога няма да...

— Тези англичани! — извика Поаро. Грабна шапката си и бастуна и пое по пътеката, но се спря, за да каже през рамо: — Няма да споря с вас. Това само ще ме ядоса. Но знайте, че ще се върна в девет часа!

Харисън понечи да отговори нещо, ала Поаро не му даде такава възможност.

— Зная какво ще кажете — пресече го той: — „Лангтън никога няма да го стори“ и тъй нататък. Да, никога! Но въпреки всичко аз ще дойда в девет часа. Да, ще ми бъде много забавно — разберайте го точно така — ще ми бъде забавно да видя как се унищожава гнездо на оси. Още едно от вашите английски забавления!

Поаро не дочака нов отговор, бързо продължи по пътеката и мина през вратичката, която изскърца. Като се намери на пътя, той забави крачки. Оживеността му изчезна, лицето му стана сериозно и угрижено. По едно време извади часовника от джоба си да види колко е часът. Стрелките сочеха осем и десет.

— Повече от три четвърти час — промърмори Поаро. — Питам се дали не трябваше да почакам.

Забави още повече крачките си; почти реши да се върне обратно. Обзело го беше някакво злокобно предчувствие. Но се отърси решително от него и продължи да крачи към селото. Ала лицето му още беше угрижено и един-два пъти той поклати глава като човек, който не е напълно доволен.

Оставаха още няколко минути до девет, когато той отново наближи градинската врата. Вечерта беше ясна и тиха; почти никакъв ветрец не галеше листата. Но имаше нещо зловещо в това затишие — също като пред буря.

Поаро леко ускори крачки. Беше го обзела внезапна тревога... и несигурност. Не му беше ясно от какво.

В този момент градинската врата се отвори и Клод Лангтън стъпи бързо на пътя. Той се стресна, като видя Поаро.

— О... ъ-ъ-ъ... добър вечер.

— Добър вечер, мосю Лангтън. Подренили сте.

Лангтън се вгледа в него.

— Не зная какво искате да кажете — рече той.

— Унищожихте ли гнездото на осите?

— Всъщност не съм.

— О! — възкликна тихо Поаро. — Значи не сте унищожили гнездото. Какво направихте тогава?

— Ами седях и поприказвах малко с моя приятел Харисън. А сега трябва да вървя, мосю Поаро. Не знаех, че сте останали по нашите места.

— Имах работа тук, това е причината.

— О! Е, ще намерите Харисън на терасата. Съжалявам, че не мога да ви отделя повече време.

Той бързо се отдалечи. Поаро се загледа след него. Нервен млад човек, със симпатична външност и безволева уста!

— Значи ще намеря Харисън на терасата — промърмори Поаро. — Питам се дали е така. — Влезе през градинската врата и тръгна по пътеката. Харисън седеше на един стол до масата. Беше неподвижен и дори не обърна главата си, когато Поаро го доближи.

— О! *Mon ami* — каза Поаро. — Добре сте, нали?

Настъпи дълга пауза, а после Харисън изрече със странен, изумен глас:

— Какво казвате?

— Казах — добре сте, нали?

— Добре? Да, добре съм. Защо да не съм?

— Не се чувствате зле? Това е чудесно.

— Зле? От какво?

— От содата за пране.

Харисън внезапно се оживи.

— Сода за пране? Какво искате да кажете?

Поаро направи жест на извинение.

— Безкрайно съжалявам за това, че трябваше да го сторя, но сложих малко в джоба ви — рече той.

— Сложили сте малко в джоба ми? Защо?

Харисън се втренчи в него. Поаро заговори с тих и равен глас, като учител, който се старае да обясни нещо на малко дете:

— Вижте, едно от предимствата или неудобствата на детективската професия се състои в това, че тя те въвежда в контакт с престъпните слоеве. А престъпните слоеве могат да те научат на някои много интересни и любопитни неща. Имаше по едно време един джебчия — аз се заинтересувах от него, защото веднъж поне той не бе сторил това, в което го обвинявах — и затова аз го отървах. А за благодарност той ми се отплати по единствения начин, който можеше да измисли — показа ми триковете на своя занаят. Така че умея да бръкна в джоба на човек, без той да усети. Слагам едната си ръка на рамото му, имитирам, че съм много развълнуван, и той не усеща нищо. А междувременно премествам в моя джоб това, което е в неговия, а там оставям содата. Ако някой иска — продължи замечтано Поаро —

да пусне бързо някаква отрова в чаша, без да го забележат, той трябва да държи отровата в десния джоб на самото си; друго възможно място няма. Знаех, че ще я намеря там. — Бръкна в джоба си и извади оттам няколко бели, неравни кристали. — Изключително опасно е — промърмори той — да се носи така... без опаковка.

Спокойно и без да бърза Поаро извади от друг джоб едно шишенце с широко гърло. Сипа вътре кристалите, пристъпи към масата и напълни шишенцето с обикновена вода. После грижливо запуши шишенцето и го разклати, докато кристалите се разтвориха. Харисън го гледаше като хипнотизиран.

Доволен от получения разтвор, Поаро пристъпи към гнездото. Отпуши шишенцето, извърна глава встрани и изля разтвора в гнездото на осите, а после се отдръпна на крачка-две, за да наблюдава ефекта.

Някои оси, които току-що се бяха върнали в гнездото, потрепнаха малко и останаха неподвижни. Други изпълзяха от дупката, само за да умрат. Поаро ги погледа една-две минути, после кимна и се върна на верандата.

— Бърза смърт — каза той. — Много бърза смърт.

Едва сега Харисън успя да проговори:

— Какво знаете?

Поаро погледна право напред.

— Както ви казах — поде той, — видях името на Клод Лангтън в аптекарската книга. Не ви казах обаче, че почти веднага след това се случи да го срещна. Той ми каза, че е купил калиев цианид по ваша молба — за гнездото на осите. Това ми се стори малко странно, приятелю, защото помня, че на вечерята, за която споменахте, вие превъзнасяхте чудесните качества на бензина и оспорвахте цианида като опасно и ненужно средство.

— Продължавайте.

— Знаех и нещо друго. Бях видял Клод Лангтън и Моли Дийн заедно, когато изобщо не подозираха, че някой може да ги наблюдава. Не знаех каква точно свада е довела до раздялата им и е тикнала Моли в ръцете ви, но разбрах, че неразбирателството им е приключило и че мис Дийн пак се връща към любовта си.

— Продължавайте.

— Знаех и още нещо, приятелю. То стана онзи ден на „Харли Стрийт“ — тогава ви видях да излизате от дома на един лекар.

Познавам лекаря и зная за какви болести ходят при него, а прочетох и израза на лицето ви. Само веднъж-дваж съм виждал този израз на нечие лице, но никога няма да го сбъркам. Това е лицето на човек, когото очаква смърт. Прав съм, нали?

— Напълно сте прав. Лекарят ми даде два месеца.

— Вие не ме забелязахте, приятелю, защото мислехте за други неща. Видях и още нещо на лицето ви — онова нещо, което, както ви казах днес следобед, хората се опитват да прикрият. Видях на лицето ви омраза, приятелю. Не се бяхте постарали да я прикриете, понеже мислехте, че никой не ви наблюдава.

— Продължавайте — каза Харисън.

— Това е почти всичко. Дойдох тук, видях случайно името на Лангтън в книгата за отровите, както ви казах, после го срещнах и дойдох при вас. Поставих ви уловка. Отрекохте да сте поръчвали на Лангтън да вземе цианид или по-скоро изразихте учудване заедно с постъпил така. Отпърво се стреснахте при моето появяване, но после разбрахте колко добре ще пасне то в плановете ви и подсилихте подозренията ми. Знаех от самия Лангтън, че той ще дойде в осем и половина. Вие ми казахте девет часа, мислейки, че като дойде в девет, всичко вече ще е свършило. И така аз узнах всичко.

— Защо дойдохте? — извика Харисън. — Изобщо да не бяхте идвали!

Поаро се изпъчи.

— Казах ви — рече той, — че убийството е моята професия.

— Убийството! Искате да кажете „самоубийството“?

— Не. — Гласът на Поаро се извиси отчетливо. — Имам предвид точно убийство. Смъртта ви щеше да бъде бърза и лека, но смъртта, която вие готвехте за Лангтън, щеше да бъде най-лошата смърт, с която може да умре човек. Той купува отровата, идва да ви види и е насаме с вас. Вие внезапно умираше и намират цианида в чашата ви, след което Лангтън е осъден на смърт и увисва на въжето. Такъв е бил вашият план.

Харисън отново изпъшка:

— Защо дойдохте? Защо?

— Казах ви, че има друга причина. Вие сте ми симпатичен. Чуйте, *mon ami*, вие сте умиращ човек, загубил момичето, което

обичате, но има нещо, което не сте — не сте убиец. Кажете ми сега — доволен ли сте или не, задето дойдох?

Настъпи кратка пауза, а след това Харисън се изпъна като струна. На лицето му грееше ново, непознато достойнство — изразът на човек, който е победил злото в себе си. Протегна ръка през масата.

— Благодаря на Бога, че дойдохте — извика той. — О, от все сърце съм му благодарен за това!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.